

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Caroli Scribani[i] Amor Divinvs

Scribanius, Carolus

Mogvntiæ, 1616

Cap. VII. Vestium in Christo spoliatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46242](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46242)

exterebratam, siue lancea exspicula-
tam, siue labore exsudatam, siue
mœroribus elacrymatam, siue san-
guine profusam. Omnia tamen
mori meo, vt ipso illius pondere op-
pressus cadam, immergar que purpu-
reo rori illius, musto illius, vino il-
lius, vnus iam cum illo, ros, mustum,
vinum, vno torculari expressum.

CAPVT VII.

Vestium in Christo spoliatio.

LACRYMÆ vbi estis? videtis hæc
oculi, & statis? non quid quid hic
fontium est, salit? non quid quid flu-
minum, proruit? cui seruat is venæ
meæ sanguinem, cui sudorem cor-
pus? quò tam cæco impulsu ruisa-
mor, immemor verecundiæ, viginis
que prodigus ruboris? stupefcite cæ-
lum & terra super hac verecunda ve-
stium spoliatione, super hac immani
casti corporis refectione. Pudor vbi
eras?

eras? in omnium oculis effunderis?
 hæccine casti amoris symbola, tam
 prodigè ruborem diffundere? scele-
 ra quò iuxistis amorem meum? quò
 inuerecundâ criminum licentia?
 quò libidinum pœnitenda sequela?
 hocine est amare. Hic ille librator
 Spiritus, qui super aquas ferebatur,
 adlator & animator vniuersitatis,
 qui calum sideribus, maria belluis,
 terram varia fœcunditate dotauit;
 cuius nutu frutices inculantur, fo-
 lia formantur, gemina inflantur,
 flores inornantur, & à quo omnis
 generis paratura, partibus promotâ
 grandescit; qui vites, qui hederas
 textili filua, fruticesque arboref-
 que post spolia vestit, ne diutiùs
 nuditatem suam erubescant; ille in
 virgine carne sua omnium exponi-
 tur oculis, omnium luditur, omni-
 um percutitur. Pudor & rubor vbi
 estis?

Olim in theatris, in scelerum ac
 libi-

libidinum tragediis, lasciuisque comœdiis, pudoris sui interemptores de nuditate sua deque propudiis occisæ in publico castitatis, ad lucem & populum expauescunt: quid arbitraris euenisse conditori tuo? sterile credes vultum, & non suffusum rubore verecundis maduisse lachrymis? ille casti amator decoris, non erubuit ad alienos oculos, qui erubesceret ad suos? ac licet de libidine erubescenda sit nuditas, de innocentia tamen etiam in hac mortali vita sine rubore non est. Aut quis credat non erubuisse Agnetem, Agatham, tot lasciuientibus iudicum, carnificum, spectatorum oculis delusam? etiam de confessione & martyrio erubescenda nuditas est. Hoc tamen hic solatii, quod tam densa stola sponfas suas vestiuerit amor, vt credas amorem ruborem deteruisse. Tantum pro illo patiendi desiderium est, Quid si non ab simile reperias in amore

amore meo. Vetus dictum. In media
 procella, confusis nonnumquam ve-
 stigis cæli & freti, portum ostendi
 prospero errore; & in tenebris adi-
 tus exitusque non rarò deprehendi
 cæca felicitate. Quid si eadem repe-
 riam in spoliatione amoris mei? in
 qua tamen non littus aut portum
 fortuita felicitate, sed spontanea &
 prudenti reperias? cui enim non
 crescat amor, qui videat illum qui
 orbem comprehendit manu, cui cæ-
 lum thronus, terra scabellum est, cui
 omnis omnino gloria famulabūda,
 & potestas in omnem æternitatem
 est; eò amoris impotentia abreptum
 ut propè se exueret pudore, quò me
 inuerecundiam rubore suo tegetet,
 vestiretque me sceleribus & volu-
 pratibus nudatum, pudore suo. Ut e-
 rubescere discerem, qui erubescere
 desieram. Et porrò in inuerecundia
 mansissem, nisi vidissem ob illam
 erubuisse Amorem meum. Sed
 neque

neque nuditatem meam agnouissem, nisi illam mihi in sua ostendisset amor meus, immanitatemque nuditatis meae rabore me suo docuisset.

Fuit hæc via mihi ad meliora, ut causas erubescendę spoliationis mee execrater, fugerem. Ut quidquid aut vetus error inquinauerat, aut ignorantia contaminauerat, aut improbitas nudauerat, ad omne penitentia verrens atque radens, & foras abiciens, mundam pectoris domum amanti meo pararet, quod se ille cum celestibus donis, diuinoque ornatu suo lubens insereret. Neque enim statim succidendus est desperatione ammus, si secundæ tertiæque quis penitentia spoliationisque Amoris sui debitor fuerit. Pigeat sanè peccare sapius, sed sapius penitere non pigreat. Pigeat sapius periclitari, sed non sapius liberari. Pudeat sapius donis celestibus spoliari nudarique

in opprobrium, in Adæ & Euxæ simi-
 militudinem; sed non pudeat reue-
 stiri. Iteratur inualetudo? iteranda
 medicina est. Hinc cum prospexisset
 Deus periclitaturos plurimos post
 non semel concessam salutem, qui
 per montes & saltus humeris essent
 reportandi, secunda posuit solatia,
 pœnitentiæ lauacrum, lacrymarum
 & sanguinum balnea; in sacco, cine-
 re, mœroribus numquam desperan-
 dum. David dum potum fletu, pa-
 nem cinere miscet, adulterium &
 eadẽ confessione purgavit. Nabu-
 thæ hæreditatem & sanguinẽ, Achab
 deprecatione deleuit, læsuramq; ab-
 duxit à diebus suis. Peccatrix Niniue
 inedia ab exitio liberatur, etiam pe-
 cudiibus enectis; cum malit pœni-
 tentiam Dominus peccatoris, quàm
 mortem. Hinc illa diues sponso,
Ponam desertum in stagno aquarum, & Esa. 41
dabo in solitudinem cedrum. Ita tamen
 si, quod plerique non dubitant, pro-
 pter

pter exigui temporis volaticū gau-
 dium; id nos in æternitatis periculo
 tolerare non dubitauerimus; nec a-
 speritudinem lacci, nec horrorem
 cineris auersati. Quis enim in cocce-
 no & Tyrio, in epulis lautioribus pro-
 delictis supplicet? sequamur Apo-
 stolum vt sanctitatis omnis & puri-
 tatis ex semetipso magistrum, ita im-
 puritatis omnis execratorem & ex-
 piatorem; vt quæ exhibuimus me-
 bra famula immunditiæ & iniquita-
 ti ad iniquitatem; exhibeamus fa-
 mula iustitiæ in sanctimoniam, ex-
 hibeamus & pudicitia in ruborem.
 Ne vltra immunditiarum gurgiti-
 non dicam corpus, sed nec manum
 tradamus, circumsonent preces, cir-
 cumstagnent lachrymæ, omnisque
 iam immunditia non modò exulet,
 sed nec nominetur quidem inter
 nos, sicut decet sanctos. Quòd si non
 puduit discingi, non pudeat vesti-
 ne cum erubescencia nostra pere-
 mus.

mus.
 dori
 quer
 miru
 mus
 cand
 suo C
 stitat
 bore
 pecca
 rus e
 crimi
 quam
 ruber
 re cas
 dore
 pudet
 spon
 erum
 Nec r
 lem v
 me ill
 culæ
 delict

mus. Quasi non tolerandum sit pudori, offenso Domino satisfacere, quem non erubuerit offendere. Nimirum ad delinquendum expandimus frontem, subducimus ad deprecandum. Aliud nos docet exemplo suo Christus, cuius omnis actio, institutio nostra est. Exueram ego ruborem peccando, ingentemque peccatorum funem trahebam, ignarus erubescere, pudoreque omnium criminum frequentatione, tamquam potenti spongia deleta. Inerubescentiam hanc inaudito pudore castigare voluit Dominus, ut pudore illius erubescere discerem, qui pudere dissueueram. Ornauerat me sponsam suam, hac enim per lauerum prerogatiua me donauerat. Nec multo, obsoletaueram nuptialem vestem, exinde etiam exueram me illa. Ut non iam ob vnius arbusculæ delibationem, sed ob propria delicta destinarer ignibus, subsidio
omni

omni destitutus, veste spoliatus, or
perumque bonorum nudus. Quid
faceret amor meus? pateretur in hac
nuditate cælorum gaudiis excludi,
inferorum pœnis addici? merebar.
Verùm tactus miseratione intrinse-
cus amor meus, erubescendam spo-
liationem delegit, vt melioribus ve-
stiret. Merebar in æterna infelici nu-
ditate æternùm ignibus vestiri &
conuolui æternis. Spoliari maluit a-
mor meus, ne eternùm spoliarer or-
namentis celestibus, ne eternùm ve-
rerer flammis ardentibus. Quid non
debeo amori.

Nam quid tam contrarium puri-
tati, quàm nudum obiici oculis non
puris, conflagellari non castis? pudici-
tiam cogita. Flos illa morum est,
honor corporum, decor sexuum, in-
tegritas sanguinis, fides generis, fun-
damentum sanctitatis, siue sponta-
nea illa, & amore solo delecta, siue
ex voto æterni ignis & regni. Cogita
deinde

deinde quàm graue fuerit pudicitiae
illi, vt ita dicam, exuere cundari, cum
castimoniae omnis indiuiduus co-
mes verecundia sit, nec quidquam
illi verecundiae aut pudoris prostitu-
tione magis inimicum sit. Etiam pe-
dem aut brachium nudare, morte
multis acerbius fuit: vt non vltimis,
flammae & cadentes laminæ, prunæ
ardentes, & viuicomburia pro lusu
fuerint; pectore nudari omni morte
grauius. Hinc quo castior quæque,
hoc densiori pudoris armatura tegi-
tur. Circumdat verecundiae vallum,
morum sexui suo struit, vt nec suos
emittat oculos, nec admittat alie-
nos, cum sciat se publicatione peri-
clitari, dum percutitur oculis non
castis, & multis. Hinc non tantum
pudicæ virginis est suffundi si à viro
visa fuerit, sed & casti viri si virginem
viderit. Mirum hoc è Gentilitate ex-
emplum, cum Arabiae foeminae ita
faciem totam tegant, vt vno oculo
librato

librato contentæ sint dimidia frui luce, ne totam faciem prostituant. Quo ergo rubore credam amorem meum, à quo omnis castitas & pudicitia fluit, & oppressum ac circumfusum fuisse, cum totum pudorem omnium oculis vidit obiectum? non arbitreris mille tormenta, mortes mille antè subiturum, quàm prostitutionem hanc pudoris? quo magis arctioribus illi nominibus obstringor, qui Amore mei quod sæuissimum fuit delegit: cum ruboris ex se causam nullam haberet, qui nulli culpæ obnoxius esset.

Et verò occisæ innocentia, & primordialis peccati pœnam, vestem fuisse, nemo ignorare potest, qui audit, *Et aperti sunt oculi amberum: cumq; cognouissent se esse nudos, consuerunt folia ficus, & fecerunt sibi perizomata.* Et illud, *Timui, eò quòd nudus essem, & abscondi me.* & istud Domini, *Quis n. in-*
dicauit

dicauit tibi, quòd nudus esses, nisi quòd ex
 ligno, de quo praeceperam tibi ne comedere-
 res, comedisti? è delinquentia ergo ve-
 stis. quã cum ignorasset innocentia,
 preuaricatio inuenit. Proditio proin-
 de pudori vestis reperta. Nihil horũ
 in Christo meo inuenies. Nec veste,
 in ipso, innocentia egebat, quæ deli-
 cto in pœnam irrogata erat. Quare
 nihil habebat, quod erubesceret Chri-
 stus meus; non suum, quo carebat;
 non primorum parètum, è quorum
 vetitæ arboris delibatione nihil ipse
 virgine natus, Spir. sancto figulatus
 fluxit. Nulla ergo ruboris causa, nisi
 quòd nostris delictis erubesceret, ad
 nostram in sua nuditate rubore p-
 funderetur. Nescit erubescere nudi-
 tas ignorata; cognita tamen (doce-
 mur hoc exemplo primorum parèt-
 tum) etiã oculis suis ruborem ad-
 fert, quo magis alienis. Iã cum pua-
 ricatricẽ nuditatem meam in se sum-
 pisset amor meus, tanto erubescere
 debuit

debit magis, quanto eum maior nuditas mea tenebat. Cumq; omnium in se præuaricationes sumpisset, omnium etiam nuditatem amplexus est, omnium proinde etiam ruborem: quò magis erubuit, qui tot causas ruborum habuit. Quot enim delicta, tot nuditates, & erubescentiæ causæ; quæ cum innumera forent, ruboris etiam innumeras causas habuit, tanto illi grauiores, quanto ipsi ab omni delicto, erubescentiæ causa remotior: vt nesciam an nõ hæc penarum omnium quas sustinuit aut maxima, aut tantum non maxima, primaq; ab illa, sæuissimaque & acerbissima fuerit. Vt hoc nomine plus debeam amori meo.

Pudor & verecundia vbi estis? vbi tu rubor pudicitie famulans? quid cessas anime? quin inuolas in dilectum, & oppositam corporis tui nuditatem regis? quid hæres dubius? qui eripiet ex pudico amplexu tuo ca-

stum

stum Amorem? quis reteget quem
 toto contexeris corpore? ferrum? i-
 gnes? carnificis manus? nemo me se-
 parabit à te Amor meus. Minari pos-
 sunt, secare, vrere; separare non pos-
 sunt illum quem tu semel implaga-
 tum tenes amoris tui nexibus: & nō
 lusus subiicere securibus ceruices,
 dare vstulandum corpus, dexteram
 iniicere foculo, prunas calcare ar-
 dentes, Babylonia fornace, aut lento
 igne torreri, si iungat Amori meo?
 etiam apud seculum pugni quassant,
 calces arietant, cæstus dilaniant, fla-
 gella dilacerant, & grata memoria
 legūt vulnera aut cicatrices qui passi
 sunt, nec quisquam agonis sui præsi-
 dem sugiliat. Corona nimirum pre-
 mit vulnera, palma sanguinem ob-
 scurat, & plus longè victoriatum
 quàm iniuriatum est. Quis ergo hūc
 læsum arbitrabitur, quem lætum &
 exultantem videt? quem non meri-
 tentem vibices, liuores, vulnera; sed
 N cogi-

290 CAROLI SCRIBANI

cogitantem vides quantam posteritatis famam collatura hæc sint? quanto potiori iure Christianus ridebo vulnera, gaudens spargam cruorem, dilaniata siccis oculis intuebor membra, quæ amori suo implexa, ne morte quidem diuellantur. Quid? quod ipsa morte tenaciùs etiam inhæream? & quæ in hac vita temporario, in altera æterno iungantur nexu. Beati mors quæ arctiùs dilectum dilectum vinculat, necit potentiùs! quis beatum me hac felicitate, vt sanguinem purpurem dilectum meum; ruborem quæ iam non pudicitie pro palatio, sed amati sui cruore prodigantur & ferro sparso? gratus rubor amicitie, fortuna me hac beatitate amicitie meus. Tibique æternum iunge.